Saklayıcının Tevdi Talebi

MAHKEME	KARAR TARİHİ	SONUÇ
Bölge Adliye Mahkemesi İstanbul BAM 43. Hukuk Dairesi	23.09.2025	Ret

ESAS NO	KARAR NO	İLGİLİ HÜKÜMLER
2025/1177	2025/1153	TBK 106, TBK 107, TBK 111, TBK 187, SPKn 55

ÖZET

Portföy saklama sözleşmelerini fesheden aracı kurumun 50 saklama hesabı için tevdi mahalli tayini talebi reddedildi. Daire, portföylerin üçüncü kişi yatırımcılara ait olduğunu, karşı tarafın temerrüdünün ihtilaflı olduğunu belirterek istinafı kesin olarak reddetti.

Bu kararın özeti ve değerlendirmesi
savun.av.tr/fon-saklayicisinin-tevdi-mahalli-talebi-bam-2025-1177/ →

Karar metni

Adalet Bakanlığı Bedesten sisteminde yayımlandığı hâliyle, değiştirilmeden aktarılmıştır. Taraf adları kaynakta anonimdir.

T.C.

İSTANBUL

BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ

43. HUKUK DAİRESİ

DOSYA NO: 2025/1177

KARAR NO : 2025/1153

TÜRKMİLLETİADINA

BÖLGEADLİYEMAHKEMESİKARARI

İNCELENEN KARARIN

MAHKEMESİ: İSTANBUL 9. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

TARİHİ: 20/06/2025

NUMARASI : 2025/1076 (Değişik İş) - 2025/1438 Karar

DAVA: Diğer Değişik İşler (Finans)

İSTİNAF KARAR TARİHİ: 23/09/2025

Taraflar arasında görülen dava neticesinde ilk derece mahkemesince verilen hükmün tevdi mahalli tayini talep eden vekilince istinaf edilmesi üzerine düzenlenen rapor ve dosya kapsamı incelenip gereği görüşülüp düşünüldü;

TARAFLARIN İDDİA VE SAVUNMALARININ ÖZETİ

DAVA: Tevdi Mahalli tayini talep eden vekili talep dilekçesinde özetle; müvekkili şirketin Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından yetkilendirilmiş, geniş yetkili bir aracı kurum olduğunu, ... VE GİRİŞİM SERMAYESİ PORTFÖY YÖNETİMİ A.Ş.'nin 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 55. maddesinde (Portföy Yönetim Şirketi) tanımlanan bir portföy yönetim şirketi olduğunu ve ana faaliyet konusunun ... fonlarının kurulması ve yönetimi olan bir anonim ortaklık olduğunu, bu kapsamda taraflar arasında 30.07.2018 tarihli "Portföy Saklama Hizmetleri Sözleşmesi (... ... Fonları)", 30.07.2018 tarihli "Portföy Saklama Hizmetleri Sözleşmesi (Girişim Sermayesi ... Fonları)", 30.07.2018 tarihli "Girişim Sermayesi Portföy Yönetim Şirketlerinin Kurucusu ve/veya Yöneticisi Olduğu Girişim Sermayesi ... Fonları Kapsamında İşlem Yapılan Bireysel Portföylerin Saklanmasına İlişkin Hizmet Sözleşmesi", 03.09.2018 tarihli "... Portföy Yönetim Şirketlerinin Kurucusu ve/veya Yöneticisi Olduğu ... ... Fonları Kapsamında İşlem Yapılan Bireysel Portföylerin Saklanmasına İlişkin Hizmet Sözleşmesi" akdedildiğini, sözleşmelerin müvekkili şirketçe feshedildiğini ve feshe ilişkin olarak 24.04.2023 tarihli, 10303 yevmiye nolu ihtarın karşı tarafa gönderildiğini ve sözleşmelerde bahsi geçen maddeler uyarınca 90 günlük sürenin sonunda sözleşmelerin feshedilmiş olacağının bildirildiğini, sözleşmelerin ilgili 9.14. ve 13.5. maddelerinde; sözleşmenin sona ermesi halinde saklayıcı müvekkili şirket tarafından belirtilen sürede, PYŞ'nin yeni bir saklayıcı ile anlaşamaması ve virman yapmaması halinde saklayıcının (müvekkili şirketin) tevdi mahalli tayini isteyebileceğinin yazılı olduğunu, müvekkili şirketçe fesih hakkı kullanıldığını, bu madde uyarınca artık karşı tarafın başka bir saklayıcı kurum ile sözleşme imzalaması ve ilgili hesapları taşıması gerektiğini, ancak karşı tarafın bu gerekliliği yerine getirilmediğini belirterek diğer tarafın kurucusu olduğu ... fonlarının saklanmasına yönelik olarak müvekkili şirkette açılmış ve ekteki dökümü sunulu 50 adet saklama hesabı için SPK tarafından yetkilendirilmiş bir ... kuruluşunun tevdi mahalli olarak tayin edilmesini talep etmiştir.

CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde özetle; talep eden tarafın sözleşmeleri haksız ve kötü niyetli olarak hem de sözleşmeyi yeniledikten birkaç hafta sonra feshettiğini, gerekçe olarak sunulan ve açıklaması saklama hizmetlerinin bankalar dışındaki portföy şirketlerine verilmeyeceği şeklinde ifade edilen "iş stratejisindeki değişiklik" gerçekte uygulanmadığını, karşı tarafın bankalar dışındaki ve müvekkili şirketin rakibi konumundaki kuruluşlara aynı hizmetleri vermeye devam ettiğini, yapılan fesih ile müvekkili şirketin zor duruma düşürüldüğünü, büyük zaman kaybı yaşandığını, masrafa girildiğini, saklayıcı kuruluşun bu haksız feshi ile müvekkili şirketin rekabet gücüne de önemli ölçüde zarar verildiğini, müvekkili şirketin fesih sonrası yeni sözleşme akdetme vecibesini yerine getirdiği gibi devirden imtina da etmediğini belirterek tevdi mahalline tayini şartları oluşmadığından talebin reddini talep etmiştir.

İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI :

İstinaf incelemesine konu kararı veren ilk derece Mahkemesince eldeki dava hakkında yapılan yargılama sonunda, " , ...Tevdi mahalli talep eden ile karşı taraf arasında Bireysel Portföylerin Saklanmasına İlişkin Hizmet Sözleşmelerinin akdedildiği, talep edenin bu sözleşmeler kapsamında nezdinde yer alan saklama hesapları için tevdi mahalli tayin edilmesini talep ettiği, karşı tarafın ise 187 yatırımcıdan 144 yatırımcının devrinin gerçekleştiğini, son kalan 43 yatırımcı için gerekli girişimlerin yapıldığını savunduğu, talebin Mahkememizce değerlendirilmesi neticesinde; talep edenin talebinin esas hakkında dava açılmak suretiyle görülmesi gereken bir talep olduğu, bireysel yatırımcıların tevdi mahalli tayin edilecek kurumla sözleşme imzalaması suretiyle saklama işleminin gerçekleştirileceği, tevdi mahalli tayin etmek suretiyle dava dışı kişilerin hak ve yetkilerini ilgilendiren ve sözleşme serbestisine aykırı şekilde saklama kuruluşu tespit edilemeyeceği anlaşıldığından tevdi mahallinin belirlenmesi talebin reddine," karar verilmiştir.Tevdi Mahalli talep eden vekili tarafından istinaf başvurusunda bulunulmuştur.

İLERİ SÜRÜLEN İSTİNAF SEBEPLERİ :

Tevdi Mahalli talep eden vekili istinaf dilekçesinde özetle; sözleşme serbestisine aykırı şekilde yeni bir saklama kuruluşu tespit edilemeyeceğine ilişkin gerekçeye katılmanın mümkün olmadığını, talebin esas hakkında dava açılarak görülmesi gereken bir talep olduğu gerekçesine de katılmanın mümkün olmadığını, ortada esas hakkında yargılama gerektiren bir uyuşmazlık bulunmadığını, zira esas hakkında bir dava açılsa dahi talebin neticelenmesi için yapılacak işin, yine mahkemece yetkili bir saklama kuruluşu tayin edilmesi olacağını, çünkü PYŞ ile aralarında esas hakkında yargılama gerektiren farklı bir konu/uyuşmazlık bulunmadığını, mahkemece, karşı tarafça hakkın kötüye kullanıldığı hususunun göz ardı edildiğini ve müvekkil şirketin mağduriyetinin dikkate alınmayarak tek taraflı şekilde karar verildiğini, taraflar arasındaki sözleşmede tevdi mahalli isteme yolunun açıkça düzenlenmiş olduğunu, sözleşmeye uygun talebin reddedilmesinin hukuka aykırılık teşkil ettiğini, müvekkilin kendisine sözleşme ile verilen hakkı kullandığını, mahkemenin dava dışı kişilerin hak ve yetkilerinden bahsederken davada talepte bulunan müvekkil şirketin mağduriyetini ve taşıdığı riskleri gözardı ettiğini, mahkemece, karşı tarafın gerçeği yansıtmayan "hesapların çoğunu devrettik" beyanlarına itibar edildiğini, aleyhe vekalet ücretine hükmedilmesinin haksız ve hukuka aykırı olduğunu beyanla, tevdi mahalli tayini talebinin kabulüne, müvekkil şirket nezdinde bulunan ve dosyada detaylı dökümü bulunan saklama hesapları bakımından, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca yetkilendirilmiş bir portföy saklama kuruluşunun tevdi mahalli olarak tayinine, yargılama giderleri ve vekâlet ücretinin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep ve istinaf etmiştir.
GEREKÇE :Talep, tevdi mahalli tayinine ilişkindir.

TBK'nın 106. maddesinde yapma veya verme borcu kendisine önerilen alacaklı, haklı bir sebep olmaksızın onu kabulden kaçınırsa, temerrüde düşmüş olacağı, TBK 117. Maddesinde muaccel bir borcun borçlusunun, alacaklının ihtarıyla mütemerrit olacağı, 107. Maddesinde; Alacaklının temerrüte düşmesi durumunda borçlu, hasar ve giderleri alacaklıya ait olmak üzere, teslim edeceği şeyi tevdi ederek borcundan kurtulabileceği, TBK 111. Maddesinde; borçlunun kusuru olmaksızın, alacağın kime ait olduğunda veya alacaklının kimliğinde duraksama sebebiyle ya da

alacaklıdan kaynaklanan diğer kişisel bir sebeple borç, alacaklıya veya temsilcisine ifa edilemezse borçlu, alacaklının temerrütünde olduğu gibi, tevdi ya da sözleşmeden dönme hakkını kullanabilir, TBK'nın 187. maddesi ise "Kime ait olduğu çekişmeli bulunan bir alacağın borçlusu, ifadan kaçınabilir ve alacağın konusunu hâkim tarafından belirlenen yere tevdi etmekle borçtan kurtulur. Borçlu, alacağın çekişmeli olduğunu bildiği hâlde ifada bulunursa, bundan doğacak sonuçlardan sorumlu olur. Dava konusu olan çekişme mahkemece henüz sonuca bağlanmamış ve borç da muaccel ise, taraflardan her biri borçluyu, edimi tevdi etmeye zorlayabilir." hükmünü haizdir.Tevdi mahalli tayinine karar verilebilmesi için TBK'nın 107. maddesi gereğince, karşı tarafın temerrüt halinin gerçekleşmesi veya 187. maddesinde belirtildiği üzere çekişmeli bir alacağın bulunması gerekir. Somut uyuşmazlıkta davalının 3. Kişilere ait portföylerin davacı tarafça spk mevzuatı gereği saklandığı, davacı ile 3. Kişiler arasındaki ilişkinin davalının yönlendirmesi ile gerçekleştiği belirtilmiş olmakla 3. Kişilerin haklarını etkiler şekilde tevdi mahalline karar verilmesinin mümkün olmadığı, davalının TBK 107 kapsamında temerrüdünün oluşup oluşmadığı konusunun ihtilaflı olup tespite muhtaç olduğu anlaşılmakla ilk derece mahkemesince verilen kararda bir isabetsizlik görülmemiştir.HMK'nın 355. Maddesi uyarınca kamu düzenine aykırılık ve istinaf dilekçesinde belirtilen sebeplerle sınırlı olarak yapılan istinaf incelemesi sonunda; ilk derece mahkemesi kararının usul ve yasaya uygun olduğu anlaşılmakla istinaf talebinin reddine ilişkin aşağıdaki şeklide karar verilmiştir.

HÜKÜM:Yukarıda açıklanan nedenlerle:

1-Talep eden vekilinin istinaf başvurusunun HMK'nın 353(1)b-1 maddesi uyarınca ESASTAN REDDİNE,2-Talep eden tarafından başvuru sırasında istinaf karar harcı peşin olarak yatırıldığından başkaca harç alınmasına yer olmadığına,3-Talep eden tarafından istinaf aşamasında yapılan yargılama giderlerinin kendi üzerinde bırakılmasına,Dosya üzerinde yapılan inceleme sonunda HMK'nın 362(1)-ç maddesi uyarınca oy birliğiyle kesin olarak karar verildi. 23/09/2025